

شماره _____ از

اسکی

نومرو: ۱۳۱

اداره خانه

ایستانبول . جفال اوغلنده
اجتهاد ثوی

« Idjtihad » Constantinople

اوره بشجی سنه تأسیس

حریت فکریه یه خادم

هفته لوق اجتماعی ، اقتصادی ، ادبی مجموعه

۲۱ تشرین ثانی ۱۹۱۸

آبونه

سنه لك : ۲۵۰۰ غروش

آلتی آیلوق : ۱۳۰ •

تلفون : ایستانبول ۸۶۵

نسخه سی • غروش در

تشریفات و آداب معاشرت

بوندن دورت سنه اول (کتابخانه اجتهاد) ۳۴ نجی عددی اولاراق نشر ایدیلن (تشریفات و آداب معاشرت) بودغه ایکنجی دفعه طبع اولوندی. لطفی سپاوی بک افندینک بو قیمتدار اثری حقنه بیر فکر ویرمک ایچین ایلاک طبیی ایچین و صاحب امتیاز منظر طرفندن یازیلش اولان مقدمه بی عیناً نقل ایدیوروز.

نیجه سی خیر، حسن، قوت اولاجا قدر. [*] اوروپا بزه یاقلاشیور، بز اوروپا یه یاقلاشم، دیمشدم. بز اوروپا یه یاقلاشما مقده اصرار ایتدک. اوزاقدن و قبل الوقوع کوردیکم «یاقلاشما» نک بوکون وقوع و شهود یله داغدارز. اوروپا چاتالجه دایاندی، اوروپا بزه یاقلاشدی.

اوروپا بیر تفوق در؛ هرکس بوتفوقک صفتی تعینده حر در. بوتفوقه تفوق میخانیک دیمکده اصرار ایدنلرک بولوندیغی بیلیم. فقط تسلیمنده تردد ایدیلله. یه جک بیرشی وار، که اوده «تفوق» ایله ملت لک، حیات حیوانی و انسانیلرینی محافظه ایتمکده اولمالریدر. بونی کورمه مک ایچین کوزلرینی بالالترام قاپایانلرک کوز قباقلرینی کلپتینه بیله آچماق لازمدر. چونکه بو کورمک ایسته مه مک، طاعونی بیر سرعت و سرایتله توسع ایدیور، و کورنلری و کورمک ایسته مینلری عینی سیلاب ایچنه آلوب کوتوریور. بقا بولماک، فقط انسانجه، مستقل، حر، مسعود، مرفه و چاقیتدار اولاراق بقا بولماک بیر ایکنجی یولی یوقدر:

تفوق، علماً تفوق، فضلاً تفوق، اجتماعاً تفوق، ایماناً تفوق، ثروتاً تفوق، عمراناً تفوق. متفوق اولماق داعیه سی شویله دورسون، پیرو اولماق آرزو سی بیله روح مزده لایق یله یر بولمایور.

لطفی سپاوی بک افندینک بو کتابی، بک مهم و عاجل بیر احتیاج علمی و ملی بی تطمین ایدیور. ناخوش بیر بوشانی دولدوریور.

بز، بیر دورلو دکل بیک دورلو مبارزه میداننده یز؛ هر نوع مبارزه ده ماهر و ادمانی اولما منظر اقتضا ایدیور. قوه حیوانیه ده، قوه انسانیه ده، قوه ملاتیکه ده، حاصلی ناسوتی و لاهوتی کافه مبارزاتده غالب و متفوق اولما منظر، یاشایا بیلمه منظر ایچین، لازم در.

لاهوریاتدن آکلادیغ شیلر، ادبیاتدر، اشعاردر، موسیقی در، صناعات نفیسه در، حاصلی هب صمدانی اولان و عقل سلیمی، ذوق سلیمی تطیب و بونلرک اشتیاقلری تطمین ایدن بومکسوبه لردر.

تکامل قانونی، هر طرفده، و تجلیات حیاتیه نک کافه اقسام و صفحاتنده عینی شدت و اطراد حکمران در.

اوچ سنه اول شوسطرلری یازمشم: اوروپا ایستانبوله یاقلاشیور، ایستانبول اوروپا یه یاقلاشسین! قانون تکامل شفاعت ناپذیردر. فقط اونک مرحتسز لکنده الک درین والک کنیش بیر مرحت مند عیدر. بومرحتسز یا خود بک مرحتلی قانون طبیعت، داهایی بی یاشاتماق ایچین ای بی اورتادن قالدیریر؛ قوت بی یاشاتماق ایچین ضعیفی نوز؛ پاکی یاشاتماق ایچین ناپاکی اولدورور؛ ذکی بی یاشاتماق ایچین غبی قهر ایدر؛ جالیشقانی یاشاتماق ایچین قبلی اورتهدن سوپورر. بودائما بویله اولمشدر؛ بویله اولماقده در، علی الدوام بویله اولاجاق و بویله اولماک

من کنک خواب دیده و عالم تمام کر
من عاجزم ز گفتن و خلق از شنیدنش [*]
فریادی « کورن » لک بوغازلرینی بیوده یاقیور .

قورو دعوالر، ماضی به واجداد مزه عائد مأثره مستند
تفاخر لرله اشتغالک عواقبی کوز اوکنده در .

کرید بزم قائمز

فدا اولسون قائمز !

شرقیسی بز اکثریا چاقیر کیف ایکن او قوردق . او
صره لرده روملر (آهه روف) ی ، حرب کیسینی صاتین
آلماق ایچین پاره ادخار ایدیورلر و صاتین آلیورلردی .
« بز هر وادیده ، هر نوع مبارزه و تسابق میداننده
تفوق ایتیه مجبورز » دیمشدم . نهوت ، آداب و اصول
معاشرتی منافی بیر صورتده یعنی بلا تأمل اجرا ایتک
و مجاور و مخاطبک ذوق حسنی و طبع سلیمی انجیتمه مک ،
بکدنیلیمک ، حضور یله کیمسه یی بزار ایتیه مک صناعتنده
ابراز استعداد و اهلیت ایتیه مز ، حیاتی بیر الزمیتله
الزم در .

آت ، یوروشیله و وضع و اندامیه تقدیر اولوندینی
کیمی انسانده آداب و اطوار یله مناسبات و معاشرتنده کی
نزاکت و درستی ایله تقدیر اولونور . منیف پاشا مرحوم
« بیر کیمسه نک درجه مدنیته آ کلاماق ایچین بیر دفعه
برابر طعام ایتک کافیدر » دیرمش . شبهه سزدرکه چاتال
یچاق وارکن پارماق لریله لوقه یی یا قالا یان و لوقه دها
طاباقدن آیریلادن آغزینی آج قورتلر کیمی بیر قاریش
آچان و لوقه یی آغزنده دوداقلرینی ، دینی شاپیرداتارق
هزن ، چاتالک اوجیله دیشنی قاریشدیران ، شهادت پارماغنی
بورننه و یا قولاغنه صوقاراق اوینایان ، آنی دوقوندر دینی
اکمک پارچه سنی و یا خود میوه یی براقه رق باشقا اکمک
پارچاسی و یا باشقامیوه انتخابیله مشغول اولان ، قهوه سنی ،

[*] بن رؤیا کورمش بیر دیالهزم ، جهان سراپا صاغر در ؛
بن رؤیای سوبله مکدن عاجزم ، خلق اوئی ایشیت مکدن عاجز در .

هو پورده تهرک ایچن ، سوقاقدی علی ملای الناس بورننک
محتویاتی ، مندی لنک خارجه الیه تخلیه ایدن بر کیمسه نک ،
موقع و عنوانی نه اولورسه اولسون متمدن آدملر مجلسنده
هیچ بیر موقع قبولی یوقدر .

لوا متقاعد لرندن کشمیری محمد صادق پاشا حضرتلری
بانایکچن کون ، تشریفات و آداب معاشرت اوزره رینه بیر
مباحثه مزده حرفیاً شو سوزلری سوبله مشدی :

« سلطان عز بر زمان سلطنتنده ، ژاپونلر تدقیقات دیننده
بولونماق و بزم علمی دینرله مباحثه و مبادله افکار ایتک
اوزره ایستانبوله ، صورت رسمیه ده ، بیر خواجه ، بیر روحانی
کوندر مشلردی . حکومت سنیه بو محترم ژاپونی مسافر
خاص ایدینش ، خدمته بیر سرای آراهه سی ، خدمه و بیر
ترجمان تخصیص ایتمشدی . اوزمانک اعلم علماسندن
آق صقالی و صاری مسلی و صاری بابو جلی و قولاری غایت
اوزون جبهلی بیر خواجه افندی ژاپون خواجه سیله
مباحثه یه مامور اولمشدی . ژاپون خواجه مکمل انکلیزجه
سوبله یوردی ، بیر آز فرانسیزجه و دها ای آلمانجه بیلدی .
ردی ؛ عربجه تکلم و تحریر مقتدر ایدی . بزم اعلم
علمای تورکجه دن ماعدا هیچ بیر لسانله متکلم دکلدی .
بیلدیکی عربجه ایله نه تکلمه نه ده انشایه اقتدار ی یوقدی .
ژاپون خواجه نک ، طیرناق لرینک با کلکی ، البسه سنک
نظافتی ، تندرست لکی ، کوز لرنده یانان آتش ذکا و نور
استکنانه ، بز مکینک یاننده دها زیاده پارلایور ،
بیر کون سرای هابونه قادار کیتک اوزره ، غایت مزین
ککیش و نفیس قطیفه ایله مفروش اولان سرای عربسه نه ،
ژاپون خواجه ایله مسلمان خواجه یان یانه اوطور مشلردی .
عربه هنوز حرکت ایتیه مشدی - خاطر لادیقجه حالا
تویلرم ثوریه ریر و قیزاریم - بزم خواجه باشنی عربیه نک
خارجه دوغروا کدی ، الیه بورتی طوتدی ، مستکره
بیر سس چیقاردی ، عربیه نک با صاماغنی برباد ایتدی ،
و سیاه طرناقلی ایصلاق پارماق لرینی او کوزه لم عربیه نک
قطیفه سنه سیلیدی . ژاپون خواجه افندی ، بو حال کوردی ؛

سیاسنده غایت درین بر استکرام و تبرد علائمی اوقوندی؛
آردن بر هفته کچمردن ژاپونیالی خواجه افندی ،
دارالحلافه اسلامییه یی ترك ایتدی . بو ژاپونیالی راهب
افندی ، النظافة من الايمان « بیوران دین مبین اسلامک
منتسبایلره کوروشمک و بلکه دین اسلامی قبول ایتمک
و وطندا لرینه قبول ایتدیرمک فکریله کلمشدی؛ فقط...
بووقعه یی - نهوت بو پک مهم وقعه یی - آکلانان
محترم ذات ، له الحمد بر حیات والیوم « متقاعدین عسکریه
تجارت آنونیم شرکتی و تعاون جمعیتی » مؤسسیدر .

موزی قابوغیله یین بیر ذات دکل ، کرسی به ، عرشه
چیقه آد اولما مشدر . لوقه دوداقلرینه تماس ایتدی کهجه
دوداقلرینی آچما یی و لوقه یی چیرکن دوداقلرینی مطلقا قاپالی
طوتما یی بیلمه یین بیر آدم ، متمدن ، کزیده ، ممتاز ذاتلرک
سفره سنده یر بولماز . نه عالم سیاستده ، نه عالم تجارتده
حرمت و موفقیت یوزی کوره مز .

باب عالی جاده سنده بیر قاچ مسلمان طرفندن آچیلمش
و یاشاتیله مامش اولان (نعمت لوقانه سی) نك یرینی
بو کون لرده بیر یونانی ، طحن حلواسی دکانه قلب ایتدی .
دکانک و مشتریله خدمت ایدن صاتیجیلرک نظافتی دکانه
هر کون بیکلرجه مشتری جلب ایتمکده در . بو موفقیتی
کورن وطندا شلر مزدن بعضاری ، بو یونانی تمیز و مومک
دکانه کیروب پاکت پاکت حلوا آلان مسلمانلره ،
عثمانیلره فنا نظرله باقماقده درلر و بعضا لرینک یانه
صوقولوب « نه دن بزم تورک ویا مسلمان حلوا جیلرندن
آلما یورسکیز ، حیتملی آدمه بورادن آلیش و یریش ایتمک
یا قیشیرمی ؟ » دییورلر مش . بیر متعصبک فیرلان دینی
بیر طاشله بو دکانک درت بش متره مربی بو یوکلکسند
یکپاره جامی ده پارچالانمش .

بو حرکتلر غافلانه و مغفلانه در . ای نك یکانه
خضم غالی ، داها ای اولان در ؛ نفیسک ، نظیفک یکانه

رقیب غالی داها نفیس ، داها نظیف اولاندر .
حیثیکارانه بیر رقابت و مسابقت حسیله حرکت ایدن آدم
یونانیلنک دکانی قارشیسینده ویا یاننده دیگر بیر طحن
حلواسی دکانی آچالیدر . دکانک زمینی ، دیوارلری ،
حلوانک موضوع اولدینی مرمر ، قوللان دینی ترازی ،
صاتیجی لرینک لباسلری ، الاری ، طرناقلری یونانی
حلواجینک دکاننده کیلر دن داها نظیف ، نظر تحسینی داها
زیاده جلب ایدیجی اولمالی ؛ حلوا داها نفیس اولمالی ،
حلوانک صاریلدینی کاغد تمیزک ، ذوق سلیم نقطه نظرندن
اوته کینک کاغذینه فائق اولمالی . فضله اولاراق اوقده
یکیرمی پاره داها اوجوز اولمالی . ناپا کلکک نظافته
تفوق ایتمه سی ممکن دکادر . تجارتک اک مهم موفقیت
عنصر لرندن بیر ده مادی و معنوی پاکیزه لک در ، آداب
معاشرته ، بکنیلیمک اصولنه رعایت در . تمیز اولماقده ده ،
ممتاز اولماقده ده تمیز ایتمک ، تفوق ایتمک کرک در ؛ غالیته ،
دائمی و امین و هر دورلو حاکمیت آنجا ق بونلرده در .
ممتاز مأموریتلره ممالک متمنده نك پایتختلرنده اوزون
مدت یاشامش اولان سابق باش ماینجی لطفی سیماوی
بک افندی ، « تشریفات و آداب معاشرت » حقنده
یازما یه کزیده صلاحیتدار اولانمز ایدی . وظیفه وطنیه
ومدنیه سی موفقیتله ایفا ایتدی؛ محترم و قدیم دوستمک
بو قدار مفید اولان و عینی زمانده پک موسمنده کلن
رساله سی طبع و نشره دلالت ایتش اولدیغمدن
پک ممنونم . « کتبخانه اجتهاد » بلکه اک مهم عددینی
شیمدی صایور .

حاصلات صافیه سنک دونامامزده تبرع ایدیلش اولماسی
بنم ایچین آریجه بیر حظ وجدانی در .

۱۸ کانون ثانی ۱۹۱۴ اجتهاد ثوی

دورقور عبدالله هودت